

**R E P U B L I K A
S L O V E N I J A
V I Š J E
D E L O V N O
I N S O C I A L N O
S O D I Š Č E**

VDSS sklep Pdp 179/2009

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2009:PDP.179.2009

Evidenčna številka: VDS0004663

Datum odločbe: 27.08.2009

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: odpoved s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi - invalid - ustrezna zaposlitev - odpravnina

Zveza: ZDR člen 90, 90/4.

Jedro

Delodajalec je skladno z določbami ZPIZ-1 dolžan ponuditi delavcu-invalidu ustrežno zaposlitev, to je zaposlitev na delovnem mestu, ki ustreza morebitnim omejitvam, določenim v odločbi zavoda. V kolikor mu ponudi neustrezno zaposlitev, pa delavec-invalid ponudbo sprejme, pa je dolžan izplačati sorazmerni del odpravnine.

Izrek

Pritožbi se ugodi, izpodbijani del sodbe se razveljavi in se zadeva vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

Pritožbeni stroški so nadaljnji stroški postopka.

Obrazložitev

:

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo zavrnilo tožbeni zahtevek, da se kot nezakonita razveljavi redna odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov tožene stranke tožnici z dne 28. 4. 2008; da se ugotovi, da pri toženi stranki potreba na delovnem mestu administrator I še vedno obstaja; da se ugotovi, da ima tožnica še nadalje pravico opravljati delo na delovnem mestu administrator I, zato mora tožena stranka takšno delo tudi zagotoviti; da je tožena stranka dolžna s tožnico ponovno skleniti pogodbo o zaposlitvi za delo administrator I in ji tudi dejansko takšno delo še nadalje zagotavljati. Sodišče je odločilo, da tožena stranka sama krije svoje stroške sodnega postopka.

Zoper navedeno sodbo, smiselno pa zoper njen zavrnilni del, se pravočasno pritožuje tožnica iz pritožbenih

razlogov napačne uporabe materialnega prava ter zmotne ugotovitve dejanskega stanja. Predlaga, da pritožbeno sodišče pritožbi ugodi ter izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje spremeni tako, da ugodi tožbenemu zahtevku oz. izpodbijano sodbo razveljavi. Tožnica vztraja pri tem, da poslovni razlog ni utemeljen, saj toženi stranki utemeljenosti poslovnega razloga ni uspelo dokazati. Delovno mesto administrator I ni bilo ukinjeno in v tej smeri tožena stranka ni ponudila nobenega dokaza. Še nadalje je obstajala potreba po opravljanju tega dela, poslovni razlog ni bil nikoli izkazan. Novo delovno mesto "upravljalca strojev I" za tožnico ni primerno in ustrezno z vidika strokovne izobrazbe kot tudi z vidika izpolnjevanja zdravstvenih pogojev za normalno opravljanje dela. Za navedeno delovno mesto se zahteva strokovna izobrazba naravoslovne ali tehnične smeri, ki pa jo tožnica kot gimnazijski maturant nima. Novo delovno mesto je sporno tudi zaradi neizpolnjevanja zdravstvenih pogojev, kar izhaja iz predloženih listin. Vse omejitve, ki jih ima tožnica, na tem delovnem mestu niso zagotovljene in dejansko izvrševanje delovnih opravil v praktičnem smislu sploh ni izvedljivo.

Tožena stranka je odgovorila na pritožbo. Predlaga, da pritožbeno sodišče pritožbo kot neutemeljeno zavrne. Meni, da so tožnične navedbe o zdravstveni zmožnosti za novo delovno mesto irelevantne. Tožnica je sprejela ponudbo za navedeno delovno mesto in novo pogodbo tudi podpisala, s tem pa je njena pravica omejena le na izpodbijanje utemeljenega razloga. Delovno mesto administrator I je bilo ukinjeno, kar predstavlja poslovni razlog za podano izpodbijano odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove. Tudi sicer pa je delodajalec tožnico predhodno poslal na pregled in je zdravniško spričevalo potrdilo, da je sposobna za to delo. Omejitve so takšne, da jih je na delovnem mestu vsekakor mogoče upoštevati. Priglaša stroške odgovora na pritožbo.

Pritožba je utemeljena.

Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje v mejah uveljavljenih pritožbenih razlogov, pri čemer je po uradni dolžnosti pazilo na absolutne bistvene kršitve določb postopka iz 2. odstavka 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/99 in nadalj.) in na pravilno uporabo materialnega prava.

Pravna podlaga za navedeni individualni delovni spor je podana v 90. čl. Zakona o delovnih razmerjih (ZDR – Ur. l. RS, št. 42/2002 s spremembami). Na podlagi določbe 3. odstavka 90. člena ZDR delavec, ki v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga sprejme ponudbo za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za ustrezno delovno mesto, obdrži pravico izpodbijati pred sodiščem zgolj utemeljenost odpovednega razloga.

Navedena določba sicer ne pomeni, da zakonitost odpovedi pogodbe o zaposlitvi ni predmet sodnega varstva v smislu določb 3. odstavka 204. člena ZDR, je pa to sodno varstvo bistveno zoženo zgolj na presojo obstoja utemeljenega odpovednega razloga. Glede na takšno zakonsko omejitev delavec drugih razlogov, zaradi katerih naj bi bila odpoved nezakonita (vključno z rokom za podajo odpovedi), v tem sporu ne more uveljavljati. Takšno oženje sodnega varstva glede zakonitosti odpovedi je razumljivo glede na to, da delavec, kljub odpovedi pogodbe o zaposlitvi, dejansko ohranja zaposlitev pri delodajalcu oz. pri drugem delodajalcu (na podlagi nove pogodbe o zaposlitvi na drugem ustreznem delovnem mestu). Kasnejša, veljavna pogodba o zaposlitvi, ki sta jo stranki sklenili znotraj roka, ki ga določa ZDR, namreč odraža kasnejše soglasje pogodbenih volj strank.

Tožnica ima glede na določbo 3. odst. 90. čl. ZDR in glede na to, da je ponujeno pogodbo o zaposlitvi podpisala, tako pravico izpodbijati le utemeljenost odpovednega razloga.

Iz dokaznega postopka izhaja, da je bila tožnica na podlagi pogodbe o zaposlitvi z dne 24. 12. 1999 pri toženi stranki zaposlena na delovnem mestu "administrator I" v PC G.. Ob spojitvi družb D. d.d. in K. d.d. v letu 2005 naj bi bilo njeno delovno mesto ukinjeno. Tožnici je bila podana redna odpoved pogodbe o zaposlitvi, ki je bila s sodno odločbo Višjega delovnega in socialnega sodišča opr. št. Pdp 766/2006 z dne 13. 4. 2007 razveljavljena zaradi nezakonite odpovedi starejši delavki. Na podlagi te sodne odločbe je bilo tožnici v letu 2007 ponovno vzpostavljeno delovno razmerje pri toženi stranki. Tožnica je od dneva reintegracije do redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove opravljala različna dela, ker naj bi bilo delovno mesto, na katerega bi morala biti reintegrirana, predhodno ukinjeno. S planom zaposlovanja za leto 2008 je tožena stranka ugotovila potrebo po dodatnih delavcih na delovnem mestu "upravljalca strojev I", zato je bila tožnici dne 28. 4. 2008 podana redna odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi. Odpoved je bila podana iz razloga ukinitve delovnega mesta administrator I v letu 2005 (priloga A4). Ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi je tožnica sprejela dne 27. 5. 2008.

Tožena stranka je v spis predložila sistemizacijo delovnih mest s tarifnimi razredi s spremembami in dopolnitvami sistemizacije delovnih mest od februarja 2006 do decembra 2007 (priloga B2). Iz navedene sistemizacije izhaja, da je v V. tarifnem razredu pod zap. št. 13 sistemizirano delovno mesto "administrator I", čeprav je tožena stranka ves čas postopka trdila, da je bilo navedeno delovno mesto ukinjeno že ob priliki spojitve družb, torej že v letu 2005 in je iz tega razloga tožnici pogodbo o zaposlitvi tudi odpovedala. Tožnica je resda imela pogodbo o zaposlitvi za delovno mesto "administrator I v PC G.", vendar pa je tožena stranka tožnici odpovedala pogodbo, sklenjeno za delovno mesto "administrator I".

Tožnica v pritožbi utemeljeno vztraja pri tem, da toženi stranki utemeljenosti poslovnega razloga še ni uspelo dokazati, saj iz sistemizacije izhaja, da je imela tožena stranka delovno mesto "administrator I" vsaj do decembra 2007 še vedno sistemizirano. Sodišče prve stopnje je ugotovilo utemeljenost odpovednega razloga, saj je priča A.S. izpovedala, da se je tožnica sicer vrnila na delovno mesto "administrator I", čeprav to delovno mesto po takrat veljavni sistemizaciji ni več obstajalo. Pri tem se sodišče prve stopnje ni opredelilo do akta o sistemizaciji, ki ga je predložila tožena stranka sama, čeprav so dejstva, ki iz sistemizacije izhajajo, odločilnega pomena za odločitve v tej pravdni zadevi. V zvezi s sistemiziranim delovnim mestom "administrator I", kot izhaja iz akta o sistemizaciji, navedene priče niti ni zaslišalo. Ker je utemeljen odpovedni razlog pogoj za zakonitost odpovedi pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove, dejansko stanje v zvezi z utemeljenostjo odpovednega razloga pa v posledici nepravilne uporabe materialnega prava ni bilo v zadostni meri razjasnjeno, saj se sodišče prve stopnje do odločilnih dejstev v zvezi z utemeljenostjo odpovednega razloga niti ni opredelilo, je pritožbeno sodišče glede na naravo stvari in okoliščine primera ocenilo, da samo ne more odpraviti omenjenih pomanjkljivosti v dokaznem postopku, zato je odločilo, da sodbo sodišča prve stopnje v izpodbijanem delu razveljavi ter zadevo v tem obsegu vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje (355. člen ZPP).

Ker je pritožbeno sodišče sodbo sodišča prve stopnje razveljavilo že iz navedenega razloga, pa tudi iz razloga, ker tožnica ni podala zahtevka za odpravnino po 4. odst. 90. čl. ZDR, se pritožbeno sodišče ni ukvarjalo s tožničnimi navedbami glede ustreznosti novega delovnega mesta. Vendar pa pritožbeno sodišče vseeno pojasnjuje, da je delodajalec v skladu z določbami Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1, Ur. l. RS št. 106/99) delavcu dolžan ponuditi delovno mesto, ki ustreza morebitnim omejitvam, kot so določene v odločbi Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V kolikor delo v tem smislu ni ustrezno, je delavec upravičen do sorazmernega dela odpravnine po določbi 4. odst. 90. čl. ZDR (takšno stališče je pritožbeno sodišče že zavzelo v sodbi opr. št. Pdp 1552/2008 z dne 7. 5. 2009).

V ponovljenem postopku bo moralo sodišče prve stopnje dokazni postopek dopolniti tako, da se bo opredelilo do dejstev, na katera je tekom obrazložitve opozorilo pritožbeno sodišče. Šele po dopolnitvi postopka v nakazani smeri bo sodišče prve stopnje lahko presodilo, ali je tožbeni zahtevek utemeljen.

Zaradi razveljavitve izpodbijanega dela sodbe je sodišče druge stopnje odločitev o pritožbenih stroških pridržalo za končno odločbo (3. odstavek 165. člena ZPP).

Datum zadnje spremembe: 11.02.2010